

Csodabogárnak tartanak

2018 február 02. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

2

Átlag: 2 (1 szavazat)

Mérték

Remek interjú Apáti Bence táncművésszel, publicistával a véleményformálás buktatóiról.

Több mint tizenöt évet töltött el a Magyar Nemzeti Balett tagjaként, táncolta többek közt Spartacus, Diótörő herceg és Rotbart szerepét. Emellett az írás is szenvedélye: blogol, számos közéleti portál szemlézi írásait. Apáti Bence táncművésszel, publicistával a véleményformálás buktatóiról, a balett renoméjáról és arról is beszélgettünk, miért álságos a MeToo-jelenség.

– Táncol, ír, bokszol, sőt, egy ideig még a kereskedelmi televíziókban is szerepelt néhány produkcióban táncosként, zsűritagként. Kissé szabálytalan személyiségnek tartják, aki nem fér a keretek közé. Lázadó típus?

– Valóban van bennem lázadás, de alapvetően azért jó fiú vagyok. Az iskolában sosem volt velem gond, általában magatartásból, szorgalomból is jó jegyet kaptam. Sőt, az érettségi vizsgán a legjobban felelő fiúként még ajándék könyvvel is megjutalmaztak – ilyen ronda szexista megkülönböztetéseket kellett átélnem már kamaszkoromban.

– Kiérezni a hangjából a cinizmust: zavarja, ha macsónak tartják?

– Nem igazán tudom értelmezni ezt a fogalmat. Ha a macsó azt jelenti, hogy férfinak neveltek, akkor vállalom. Én még abban a kulturális közegben nőttem fel, mikor a férfi balettművészek igazán férfiasnak számítottak: a nyolcvanas években olyan művészek léptek színpadra, mint Keveházi Gábor, Dózsa Imre, Fülöp Viktor. Most is így van, azzal a különbséggel, hogy régen egy közszolgálati csatorna volt, ahol ha leadtak egy portréfilmet egy neves balettművészről, például Keveházi Gáborról, akkor a nézők a képernyőn egy magas, maskulin embert láthattak, aki el tudta mondani a gondolatait a műfajról úgy, hogy közelebb hozza azt az emberekhez. Ma a balettnak jóval kisebb az esélye bekerülni a mainstream médiába. Más a hírérték.

– Miért?

– Mert a nagy átlag nem igazán tudja, mi is a balett valójában. Látják a Mezzo csatornán, hogy valami harisnyás fickó táncol a színpadon, de nem érzik azt a sajátjuknak, nem ismerik. A külföldi közvetítéseken keresztül pedig inkább az a kép alakult ki, hogy ez egy nőies szakma, ami negatív sztereotípiát, hiszen egy ötvenkilós lányt nem tud emelgetni egy feminin alkatú táncos. A balettdarabok túlnyomó többsége pedig arról szól, hogy férfiak és nők egymásba szeretnek, miközben konfliktusok nehezítik a kapcsolatukat.

– Vagyis a balett a hagyományos női-férfi szerepeket erősíti.

– Így van. Hiszen egy pas de deux nem működik, ha nincs mögötte kémia. A táncosoknak hitelesen kell ábrázolniuk a vonzalmat a színpadon, máskülönben hiteltelenné válik a jelenet. Ezt tapasztalatból tudom, hiszen volt olyan táncosnő, akivel nehezemre esett eljátszani a szerelmest, akivel viszont sikerül, azzal kiváló párost alkottunk.

– De hogyan vált a balett rétegműfajjává?

– Talán úgy, hogy akinek az lett volna a dolga, hogy a műfaj építse, sokáig nem foglalkozott vele. Szerencsére változóban van ez a szemlélet, Ókovács Szilveszterék nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy imázs- és plakátkampánnyal népszerűsítsék a Magyar Nemzeti Balettet. Tolják a táncosokat, ami fontos, mert sztárok nélkül nincs színház, ahogyan újság sincs. A balett itthon tíz-húsz éven keresztül szinte észrevétlenül működött, emlékszem, az értelmiségi barátaim sem tudtak egyetlen táncost sem említeni a Magyar Nemzeti Balett társulatából, míg a Katona József Színházból, a Vígszínházból vagy a Radnótiból ez senkinek sem okozott problémát. Még mindig hiányoznak a balettközvetítések, portréfilmek. Én magam is csupán azért kerültem a köztudatba, mert csodabogárnak tartanak: egy tetovált balett-táncos, aki meccsre jár és bokszol. Saját joggal viszont, mert tíz évig tanultam ezt a szakmát és húszéves koromtól férfi szerepeket táncoltam az Operaház színpadán, nem tudtam képernyőre kerülni. Azért furcsa ez, mert jó néhány színház huszonéves színészeinek, akik életükben eljátszottak két férfi szerepet, már címlap jár. Érzek azért némi aránytalanságot ebben.

– A szakma mit szól a tévés szerepléséhez?

– Elfordult, hogy láttam egy-két összehúzott szemöldököt és fejcsóválást, főleg a Kismenők című sor idején. Volt pár megjegyzés, hogy miért éppen neki kell szerepelnie? Ami igaz is volt, hiszen van jó néhány kollégám, akik nem bokszolnak, nem írnak, szerepeket táncolnak, és mégsem kerülnek képernyőre. A másik oldalt viszont hipokrita magatartásnak tartom, amikor egy művész azt mondja, nem vágyik arra, hogy szerepeljen a médiában, csupán az teszi boldoggá, ha a közönség estéről estére megtapsolja. Ez álszent hozzáállás. Senkinek nem jó az, hogy négy hónapon keresztül, napi hat órában dolgozik egy szerepen, megtörténik a premier, aztán egy halk nyikkanás sincs róla a sajtóban. Nekem senki ne mondja, hogy erre vágyik. Persze lehetnek kivételek, de a nagy többség azért nem így érez.

– Mennyire tudott kimaradni a bulvárból?

– Amióta közéleti publicisztikákkal foglalkozom, nem reagálok az ilyen jellegű megkeresésekre. Hozzáteszem, nem is nagyon keresnek. Fura egy helyzet: azelőtt számos felkérésem volt tévés szereplésekre, filmszerepre, amikor pedig megírtam az első publicisztikámat, a felkérések egy csapásra megszűntek. Nem tudom, mi van emögött, annál én sokkal érzékenyebb és sértődékenyebb ember vagyok, hogy megkérdem vagy utánajárjak, de valami történt. Félreértés ne essék, nem zavar, hogy nem hívnak, már túl vagyok ezen, csak akkor ne halljam, hogy diktatúrát vizionálnak, mert jelen pillanatban én vagyok az, aki csak az írásból tud megélni. Divat szidni a kormányt, hogy diktatúra van. Erről csak annyit: időnként elfordul egy-egy publicisztikám után, hogy ismerőseim üzennek privátban – színészek, operaénekesek –, hogy nagyon jól írtál, mindig várjuk a cikkeidet. És mikor visszanezvelem az illető bejegyzéseit a közösségi oldalon, azt látom, hogy még soha nem lájkolta, nem osztotta meg egyetlen írásomat sem. Mert attól fél, mit szól majd hozzá a másik oldal. Ma Magyarországon még mindig ott tartunk, ha egy művész nyíltan vállalja, hogy szimpatizál a kormánnyal, netán kiáll a konzervatív nézetei mellett, a liberális és új jobbikos média karaktergyilkosságba kezd.

– Azért vannak kivételek.

– Igen, akik egzisztenciálisan megengedhetik maguknak. A nagy többség nem teszi. Egyébként itt nemcsak a kormány iránti szimpátiáról beszélek, hanem arról is, hogy egy magát jobboldalinak, vagy ha úgy tetszik, keresztény-konzervatívnak valló ember ideológiailag jó néhány témában nem mondhat véleményt, mert legyalulják. Ilyen aláaknázott terület a gender, a melegházasság és a migráció kérdése is. Egyszerűen nem nyilvánulhat meg az ember, nem vitázhat, mert az érveit nem hallgatják meg. A MeToo-kampányt is álságosnak látom. Imádom a netet, de a net tárgyasításáról beszélni akkor, amikor nagy részük, tisztelet a kivételnek, köldökig kivágott blúzban kéri ki magának a szexista megjegyzéseket, zaklatónak nevezve a férfiakat, az nem normális dolog. Azzal együtt mondom ezt, hogy a valódi zaklatást és az erőszakot aljas dolognak és büntetendőnek tartom, azt viszont nem lehet törvényben tiltani, hogy a férfiak a net után fütyüljenek az utcán. A MeToo-ügyben az a legborzasztóbb, hogy a tényleges áldozatokat összemossák azokkal, akik divatból, vagy valamiféle bosszúvágyból emlegetnek nevetek, és ezekben az esetekben a férfiakat az elkövető szerepébe kényszerítik. Én is kaptam kéretlen képeket netről, volt, ami tetszett, volt, ami nem – nem omlottam össze. Olyan is volt, hogy buliban kéretlenül összefogdostak, voltak kellemetlen helyzetek, volt, hogy hazamentem inkább. Sőt, mondom még durvábbat: a művészvilágban sokszor a net is visszaélnék a pozíciójukkal. Igen, ilyen is van. Az hamis narratíva, hogy kizárólag a férfiak a hibásak.

– Nem hiányzik a színpad?

– A színpad igen, ám az, hogy két hónapon keresztül napi öt-hat órában próbáljak és táncoljak, már nem feltétlenül, hiszen régóta csinálom. Egy balettművész élete hétfőről szombatig a próbateremben zajlik, ha több szerepet próbál, még hosszabb a munkanap, ráadásul a próbafolyamat alatt ott kell lennie a második, harmadik szereposztás próbáján is. Volt olyan időszakom, hogy négy-öt hónap alatt nem volt egyetlen szabadnapom sem, mert nyilván vasárnapra is esett előadás. Ezt nem panaszkodásképpen mondom, hanem azért, mert egy civil nehezen érti meg, milyen nagyon nehéz pálya a balettművésze.

– Láthatjuk még táncolni?

– A Hófehérke című darabban a banyát táncolom, ez jó párszor műsorra kerül majd tavasszal, illetve A bahcsiszériji szökőkútban Girej kánt: örömteli dolog, hogy újra felléphetek, bár nehéz dolgom lesz a kihagyott

néhány hónap után. Itt köszönöm meg a balettigazgató bátorságát, hogy visszahívott engem erre a szerepre, mert van egy olyan érzésem, hogy ebben a hisztérikus közhangulatban sok támadás fogja érni a döntés miatt.

Szentei Anna - www.demokrata.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló
